

ПЕРЕВІРКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

Гришечкіна Т. С.

кандидат технічних наук,

доцент кафедри «Комп'ютерні інформаційні технології»

Український державний університет науки і технологій

м. Дніпро, Україна

Сучасні умови навчання вимагають від науково-педагогічних працівників більшої уваги до перевірки та підтримки академічної доброчесності у здобувачів освіти. Дистанційна освіта, яка вимушено використовується в багатьох закладах освіти України в останні роки, віддалила викладачів та здобувачів освіти один від одного і в прямому і в переносному сенсі. У здобувачів освіти з'явилось більше самостійності та відповідальності за свої результати навчання. У викладачів з'явилось більше необхідності в перевірці, чи є результати навчання, які демонструє здобувач, його власними, чи нема порушень академічної доброчесності. Для цього спочатку з'ясуємо, що таке академічна доброчесність і що мається на увазі під її порушенням з боку здобувача освіти.

В статті 42 закону України «Про освіту» надається визначення академічної доброчесності [1], як сукупності етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Це визначення досить загальне. Тому розглянемо наступні пункти закону, в яких роз'яснюється, що саме включає в себе дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти, а що саме закон визначає як її порушення. Серед перелічених в законі дій здобувача освіти, які відносяться до дотримання академічної доброчесності, маємо: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, тощо. Таке дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти викладач автоматично перевіряв під час офлайн навчання. Дійсно, під час тестування в комп'ютерному класі, написання письмової роботи в аудиторії або усної відповіді біля дошки, викладач безпосередньо має

змогу оцінити фактичні знання та навички здобувача. Але коли ми говоримо про дистанційне навчання, ситуація докорінно змінюється. Здобувач освіти складає поточні контролі віддалено, виконує тести сам і перевірити його академічну доброчесність в такі моменти досить важко. Те ж саме відбувається при дистанційному написанні письмової роботи. І навіть усна відповідь здобувача освіти на дистанційному занятті може бути поставлена під сумнів з точки зору дотримання академічної доброчесності здобувачем.

Які саме фактори дають змогу здобувачеві порушувати академічну доброчесність при дистанційному навчанні? Якщо ми їх виявимо, то наступним кроком буде розробка конкретних дій для перевірки академічної доброчесності здобувачів освіти та виховання доброчесного середовища у майбутньому.

Для перевірки самостійного виконання тестових завдань, поточних та підсумкових контролів можна давати доступ до тестів здобувачам освіти на обмежений час і з обов'язковою умовою ввімкненої веб-камери та мікрофону при складанні тесту. Якщо у здобувача такої можливості нема, то другий спосіб перевірки самостійного виконання завдань – вимога, щоб здобувач одразу після тестування, надсилав фото паперового звіту з зазначенням прізвища, дати та розв'язанням відповідних завдань. Окрім цього, перевірка звернень до тесту одного чи різних ір-адрес теж дає відповідь щодо самостійного чи ні проходження тесту. Тобто, чи дотримується здобувач академічної доброчесності.

Якщо в результаті тестування (поточного чи підсумкового контролю) виявлено порушення академічної доброчесності, навіть в законі України «Про освіту» прописана така академічна відповідальність, як повторне проходження оцінювання. Але щоб не подвоювати порушення, пропонуємо в таких випадках призначати співбесіди зі здобувачами, де з'ясувати реальний рівень знань здобувача і мінімізувати його можливості порушувати академічну доброчесність.

Список посилань

1. Про освіту. Закону України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення 17.10.2023)